

УДК 37.013+37.018.43

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3\(49\)-159-171](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3(49)-159-171)

Білозерська Світлана Іванівна кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, м. Дрогобич, <https://orcid.org/0000-0001-9636-1756>

Майданюк Ірина Зіновіївна доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри культурології, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0001-8096-0244>

Сидоренко Ірина Григорівна кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-9478-2984>

СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

Анотація. Цифрові технології стали невіддільною частиною сучасного суспільства, і сфера освіти не стала винятком. Сучасний педагог повинен бути присутнім у цифровому просторі, де він може ефективно взаємодіяти з учнями, колегами та батьками. Метою статті було визначити ефективні підходи до створення позитивного професійного іміджу майбутніх педагогів, враховуючи виклики та можливості цифрового середовища. В ході дослідження з'ясовано, що професійний імідж є формою життєвого прояву сучасного вчителя, через яку він, активізуючи свої особистісні, професійні і духовно-моральні якості, духовно, професійно та особистісно самостверджується. На імідж сучасного педагога впливає безліч чинників, серед яких глибокі знання предмету, що викладається, професійна компетентність, вміння адаптуватися до нових технологій і постійно як професійно, так і духовно самовдосконалюватися. Формування професійного іміджу базується на сприйнятті фахівця в освітньому середовищі, тому важливу роль у його структурі відіграють духовний, комунікативний, соціальний і професійний компоненти. До них віднесено рольові ігри та кейс-завдання, лекції-дискусії і лекції-презентації, тренінгові заняття, спецкурси з формування іміджу тощо. Соціальні мережі, завдяки своїм різноманітним формам взаємодії, є потужним інструментом для створення мультимедійного контенту в освіті. Педагогічні заклади вищої освіти повинні активно використовувати цей потенціал для забезпечення ефективного навчального процесу, який відповідає потребам сучасної молоді. Для майбутніх педагогів соціальні мережі мають стати

потужним інструментом для мотивації і саморозвитку, за допомогою якого вони можуть знаходити приклади успішних робіт, комунікувати з експертами й обмінюватися досвідом у спеціалізованих спільнотах. Активна присутність у соцмережах дозволяє майбутнім педагогам налагоджувати професійні зв'язки та формувати цифровий імідж. Проте, ефективність використання цифрових технологій значною мірою залежить від мотивації до навчання та рівня цифрової грамотності майбутнього фахівця. Формування професійного іміджу майбутнього педагога в умовах цифрової трансформації освіти вимагає комплексного підходу, який включає розвиток цифрових компетенцій, здатність до адаптації в умовах швидких змін технологічного середовища та готовність до постійного професійного самовдосконалення.

Ключові слова: трансформація освіти, особистісний розвиток, професійна компетентність, самоосвіта, цифрові технології.

Bilozerska Svitlana Ivanivna Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Psychology, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Drohobych, <https://orcid.org/0000-0001-9636-1756>

Maidaniuk Iryna Zinoviivna Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor, Head of Department of Culturology, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0001-8096-0244>

Sydorenko Iryna Hryhorivna Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of Department of Culturology, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-9478-2984>

STRATEGIES FOR FORMING THE PROFESSIONAL IMAGE OF A FUTURE TEACHER IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION OF EDUCATION

Abstract. Digital technologies have become integral to modern society, and education is no exception. Contemporary educators must be actively present in the digital space, where they can effectively interact with students, colleagues, and parents. This study aimed to identify practical approaches to shaping a positive professional image of future educators, taking into account the challenges and opportunities of the digital environment. The research findings indicate that a professional image is a form of life manifestation of a modern teacher, through activating their personal, professional, and spiritual-moral qualities, they achieve self-affirmation on spiritual, professional, and personal levels. The image of a modern educator is influenced by multiple factors, including deep knowledge of the subject being taught, professional competence, the ability to adapt to new technologies, and continuous professional and personal self-improvement. The formation of a professional image is based on the specialist's perception within the

educational environment, making the spiritual, communicative, social, and professional components crucial to its structure. These include role-playing games and case studies, discussion-based and presentation-based lectures, training sessions, and specialized courses on image formation. With their diverse forms of interaction, social networks serve as a powerful tool for creating multimedia content in education. Higher education institutions for teacher training should actively leverage this potential to ensure an effective learning process that meets the needs of modern youth. For future educators, social networks should become a key instrument for motivation and self-development, enabling them to find examples of successful work, communicate with experts, and exchange experiences in specialized communities. An active presence on social media allows future educators to establish professional connections and shape their digital image. However, the effectiveness of digital technology use largely depends on the motivation for learning and the future specialist's digital literacy level. Forming a professional image of future educators in the context of digital transformation in education requires a comprehensive approach that includes developing digital competencies, adapting to rapid technological changes, and committing to continuous professional self-improvement.

Keywords: education transformation, personal development, professional competence, self-education, digital technologies.

Постановка проблеми. В сучасному світі, де цифрові технології глибоко проникли в усі аспекти життя людини, освіта також зазнала значних трансформацій. Професія педагога ставить перед людиною, яка її обирає, дуже високі вимоги. Фахівець у сфері освіти повинен постійно вчитися протягом усього життя, освоювати новітні інформаційно-комунікативні технології (ІКТ), бути унікальною яскравою особистістю та прагнути до втілення людського ідеалу. Для педагогів ХХІ століття важливо не тільки вміти адаптуватися до нових технологій та ефективно використовувати їх у навчальному процесі, але і створювати позитивний імідж, який відіграє ключову роль у їхній успішній професійній діяльності. Проте існує низка викликів, пов'язаних із формуванням такого іміджу: недостатній рівень цифрової грамотності, обмеженість інтеграції сучасних цифрових технологій у систему педагогічної освіти, а також відсутність чітких механізмів, які сприяли б розвитку професійного бренду фахівця. Це зумовлює необхідність пошуку та розробки ефективних стратегій формування професійного іміджу, які враховують цифрову культуру, сучасні комунікаційні платформи й інноваційні методи навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток професійного іміджу майбутніх педагогів є важливою проблемою, яка знаходиться у фокусі уваги багатьох науковців. Імідж – це важливий інструмент для досягнення успіху, особливо для освітян. Він впливає на ефективність роботи та допомагає досягати позитивних результатів у навчанні та вихованні. Х. Калагурка та С. Засименко зазначили у своїй статті, що професійний імідж

вчителя – це те, як його сприймають оточуючі, а формується це сприйняття на основі уявлень про ідеальну професійну діяльність, зовнішність і стиль спілкування, які впливають на формування педагогічної культури [1]. На думку І. Варнавської та Р. Чепок професійний імідж є складною системою взаємопов'язаних компонентів. Структура професійного іміджу педагога включає особистісні, професійні, комунікативні та соціальні компоненти, які тісно взаємопов'язані та впливають одна на одну. При цьому, відсутність або недостатній розвиток однієї з них може бути компенсована іншими за умови, якщо людина серйозно ставиться до формування свого іміджу [2]. У свою чергу, С. Білозерська акцентувала увагу на тому, що професійний імідж майбутнього вчителя формується свідомо на основі самооцінки, прагнень і педагогічної культури. Створений образ повинен гармоніювати з внутрішніми переконаннями здобувача педагогічної освіти, його професійними здібностями, інтелектом, характером і світоглядом [3].

З'ясування шляхів формування професійного іміджу майбутнього педагога стало об'єктом дослідження Л. Грень та М. Курбанової. Отримані результати довели, що професійний імідж майбутніх педагогів буде успішним, якщо вони будуть вмотивовані на успіх у навчанні та практиці (особливо під час педагогічної практики), виявлятимуть гуманне ставлення до здобувачів освіти, допомагаючи їм розвивати кращі якості, та оволодіють фаховими знаннями, необхідними для подальшої роботи [4, с. 34].

Наукова розвідка О. Коркішко та І. Соснової встановила, що фахова підготовка відіграє вирішальну роль у формуванні професійного іміджу майбутніх викладачів, а сприятливі умови для розвитку професіоналізму й усвідомлення необхідності формування позитивного іміджу створює позааудиторна робота [5]. При цьому Л. Хоменко, Л. Матвієнко та Н. Нагорна зазначили, що соціальні мережі є цінним інструментом для саморозвитку майбутніх викладачів, обміну досвідом і спілкування з експертами у сфері мультимедіа, тому їм рекомендується активно використовувати ці можливості. Це пов'язано з тим, що соцмережі створюють сприятливе середовище для професійного зростання, розширення кола контактів та отримання актуальної інформації про новітні педагогічні технології [6].

Отже, сучасний світ характеризується постійними змінами, зокрема і в сучасних педагогічних практиках, тому питання формування професійного іміджу здобувача педагогічної освіти або молодого вчителя як рушійної сили прогресу та вдосконалення сучасної системи освіти залишаються актуальними.

Метою статті є визначення ефективних підходів і методів створення позитивного професійного іміджу майбутніх педагогів, враховуючи виклики та можливості цифрового середовища.

Виклад основного матеріалу. Професійний імідж майбутнього педагога – це цілісний образ, який складається з внутрішніх (особистісні та професійні якості, що проявляються в індивідуальному стилі роботи) і зовнішніх характеристик (культура спілкування як вербального, так і невербального) у поєднанні з охайним та естетично привабливим зовнішнім виглядом. Термін

«імідж» має латинське походження та використовується в мовах західноєвропейських країн: французькою *image* – зображення; німецькою *imaginar* – уявний образ; англійською *image* – ікона, ідол, образний вираз. У перекладі з англійської мови слово *image* буквально означає портрет, зображення, відображення. Щодо педагогічного іміджу, то деякі вчені його розглядають як образ, який формується в уяві оточуючих [1, с. 116], і який значною мірою залежить від того, як його сприймають. Проте, сприйняття, у свою чергу, визначається індивідуальними особливостями людини й умовами, в яких це відбувається. Щодо навчально-виховного процесу, важливо зазначити, що формування та представлення іміжових стратегій викладачем здійснюється паралельно з когнітивними та соціокультурними процесами, при цьому між ними існують стійкі взаємозв'язки.

Різноманітні цифрові технології та Інтернет значно розширили масштаби впливу іміджу педагогів. Тому їм важливо усвідомлювати цей потенціал і вміти ефективно його використовувати. На імідж сучасного педагога впливає безліч чинників, серед яких не тільки глибокі знання свого предмету, але і професійна компетентність, вміння адаптуватися до нових технологій та постійно вдосконалюватися, ефективні комунікативні навички і прагнення до особистісно-професійного розвитку [7, с. 103]. Основні якості, які є основою для формування професійного іміджу освітянина, наведені на Рисунку 1.

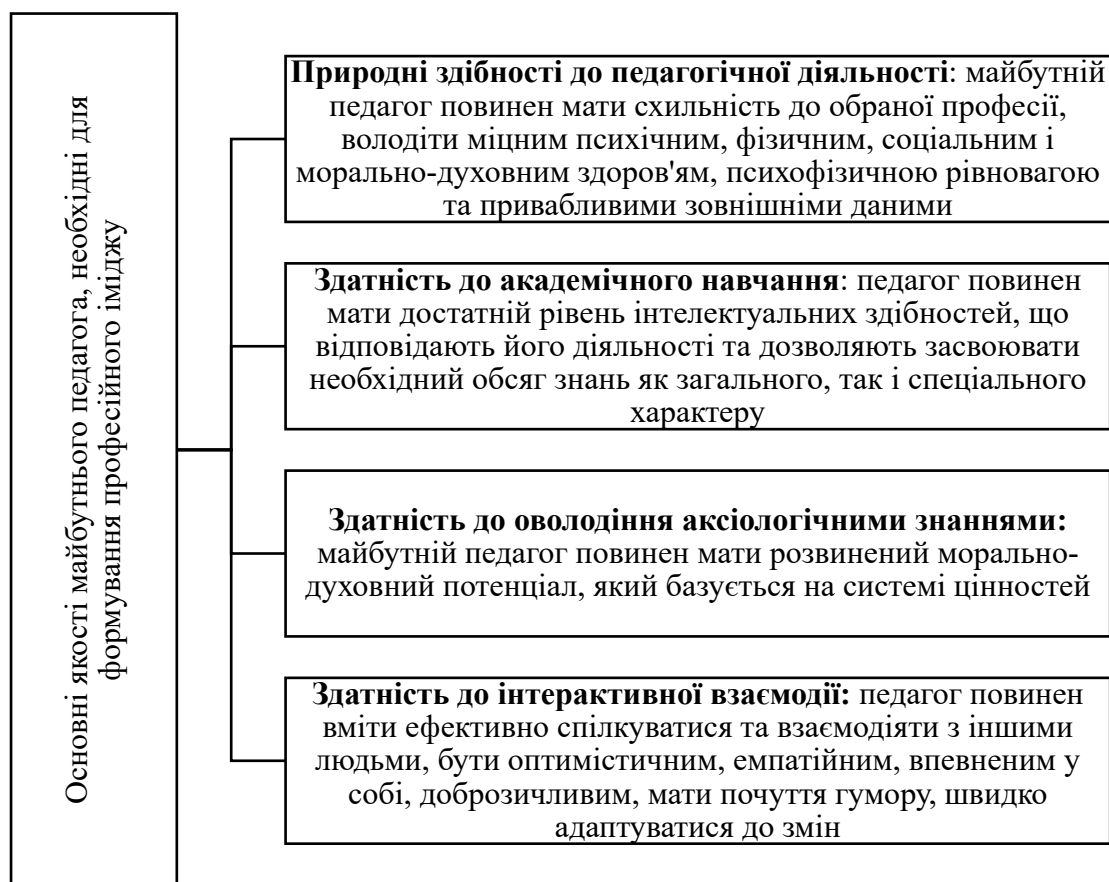

Рис. 1. Ключові аспекти професійного іміджу сучасного педагога
Джерело: [3].

Саме такі якості допомагають педагогу створити позитивний імідж в умовах цифрової епохи. Усвідомлення важливості своєї особистості, професійної компетентності, мотивів, потреб, цінностей і сенсів професійної діяльності є запорукою не тільки професійного успіху, але і реалістичності життєвих цілей, продуктивності в побудові кар'єри та її втіленні. Особистісні якості сприяють самореалізації вчителя та допомагають знайти своє місце в освіті. Емоційно, професійно, морально та особистісно зріла людина здатна надихати здобувачів освіти до навчання та сприяти їхньому особистому розвитку.

Формування професійного іміджу педагога базується на сприйнятті його як фахівця в освітньому середовищі, тому духовний, комунікативний, соціальний і професійний компоненти відіграють важливу роль у його структурі. Оскільки професійний імідж належить до особистісного типу, особистісні компоненти також є актуальними. Протягом життя вони можуть зазнавати незначних змін порівняно з іншими та можуть переважати, забезпечуючи стабільність рис особистості, поведінки і діяльності [2, с. 231]. До таких характеристик належать сформована Я-концепція, тобто усвідомлення себе як особистості, ціннісні орієнтації (система цінностей, якими керується людина), та психологічна зрілість, яка включає самоконтроль, впевненість у собі, емоційну врівноваженість і стресостійкість. Професійний компонент іміджу формується разом із професійними характеристиками особистості, але може бути мінімально представлений на початку кар'єри. Проте, він є суттєвою характеристикою професійного іміджу. У свою чергу, соціальний аспект іміджу відображає соціальну позицію та поведінку людини, включаючи статус, ролі, моделі поведінки, оточення та контакти. Отже, професійний імідж можна розглядати як інструмент впливу на сприймаючу людину, який впливає на її підсвідомість та емоції для ефективної взаємодії і досягнення бажаного результату.

Ціннісні орієнтації відіграють вирішальну роль у формуванні професійного іміджу майбутнього педагога. Вони є відображенням життєвого досвіду, системи переживань і пріоритетів особистості. Сучасна педагогічна освіта спрямована на розвиток цих орієнтацій, що є запорукою успішного професійного розвитку. Освітній процес у педагогічному закладі вищої освіти (ЗВО) формує майбутнього освітянина як носія цінностей, які впливають на життєдіяльність школи та ціннісні орієнтації здобувачів освіти. Аксіологізація освіти визначає склад та ієрархію цих цінностей, спрямовуючи педагогічну діяльність і взаємодію педагога зі світом та людьми. Аксіологічною домінантою підготовки сучасного педагога є інформатизація, що значно впливає на освітнє середовище. Сучасний здобувач педагогічної освіти невіддільно пов'язаний із цифровими технологіями, а освіта має враховувати цей чинник, використовуючи його як інструмент ціннісної взаємодії між всіма учасниками навчального процесу. Інформаційна домінанта передбачає створення інтернет-середовища, яке формує нову морально-духовну культуру з нематеріальною взаємодією, гнучкими параметрами та можливістю вільного входу у віртуальну реальність. Основними її чинниками є зростаюча потреба

в інформації, соціально-культурна динаміка й активна взаємодія через соціальні мережі [8, с. 136].

У ЗВО формування професійного іміджу майбутніх педагогів відбувається поступово, свідомо та цілеспрямовано. Підготовка до викладацької діяльності є основою для усвідомлення важливості іміджу у сучасній професії. Для успішного формування практичних навичок створення професійного іміджу необхідно використовувати комплекс сучасних методів (Рис. 2). Для того, щоб підготувати компетентного та конкурентоспроможного викладача з розвиненим професійним іміджем, необхідно поєднувати формальну й альтернативну освіту в навчальному процесі ЗВО. Це пояснюється тим, що успішність у навчанні не завжди гарантує успіх у професійній діяльності. Основними формами альтернативної освіти, які сприятимуть формуванню професійного іміджу викладача, є стажування, онлайн-курси, конференції, освітній туризм, семінари та майстер-класи. Альтернативна освіта активно використовує різноманітні діалогічні методи, такі як дискусії, дебати, кейс-навчання, моделювання проблемних ситуацій, портфоліо, читання, навчальні ігри, консультації і симуляції професійних чи соціокультурних явищ [5, с. 29].

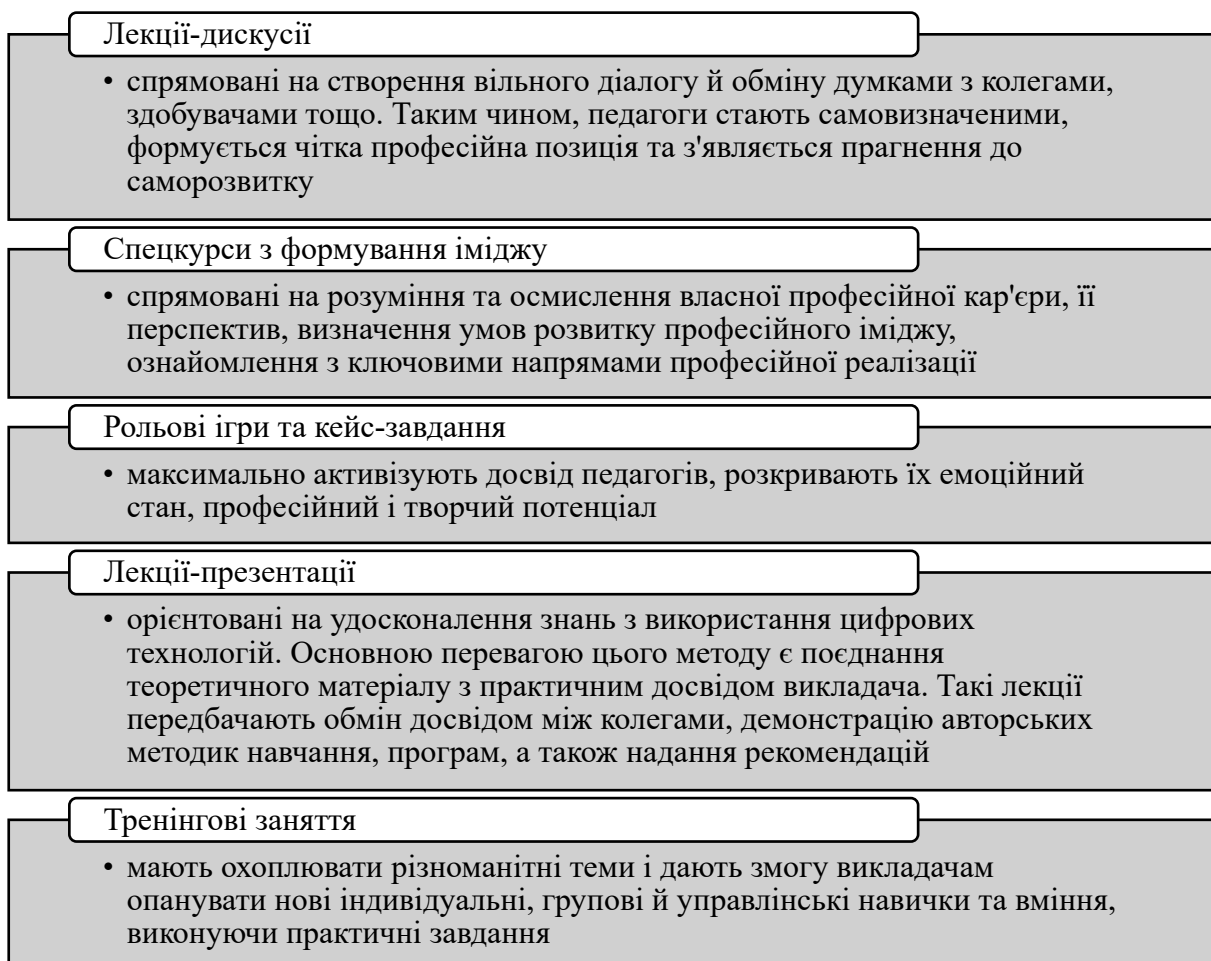

Рис. 2. Комплекс сучасних методів для створення професійного іміджу педагога

Джерело: [1].

В сучасному освітньому процесі мультимедійні засоби є невіддільною частиною ефективного навчання. Педагогічні ЗВО повинні активно використовувати їх для задоволення потреб майбутніх фахівців. Важливу роль у створенні мультимедійного контенту відіграють соціальні мережі завдяки різноманіттю форм взаємодії на цих платформах. Зокрема, соціальні мережі служать майданчиком для спільної творчої діяльності користувачів, що дає їм змогу обмінюватися контентом у вигляді фотографій, відео та текстів [6, с. 75]. Особлива увага сьогодні приділяється візуальному контенту, який активно поширюється через такі платформи, як Instagram та TikTok. Візуальне представлення інформації за допомогою фотографій, мемів та інфографіки є надзвичайно важливим. Такі соціальні мережі, як YouTube, Facebook і Twitch, служать потужними каналами для трансляції відео та стрімів. За допомогою цих платформ майбутні педагоги можуть ефективно обмінюватися своїми знаннями та досвідом з аудиторією, встановлюючи контакт і взаємодіючи з нею. Алгоритми TikTok і коротка тривалість роликів, які можуть тривати лише кілька секунд, віддають перевагу контенту, здатному швидко привернути увагу за допомогою візуальних ефектів та жестів. Завдяки акценту на відеоформат та простоту створення контенту TikTok став значно інтерактивнішим і динамічнішим порівняно з Instagram, який здебільшого орієнтується на зображення. Педагоги можуть використовувати TikTok для створення автентичного іміджу, демонструючи свої педагогічні методики, лайфхаки чи інтерактивні уроки [9]. Завдяки коротким динамічним відео вони можуть створювати контент, який викликає певні емоції, зокрема радість, натхнення та мотивацію, що допомагає формувати позитивний імідж.

Для майбутніх педагогів соціальні мережі стали потужним інструментом для мотивації і саморозвитку, особливо у сфері мультимедійних технологій. Тут вони можуть знаходити приклади успішних методик навчання, комунікувати з експертами й обмінюватися досвідом у спеціалізованих групах. Соціальні мережі допомагають не лише спілкуватися, але і розвиватися професійно, беручи участь у віртуальних освітніх заходах із мультимедійної тематики. Активна присутність у соцмережах дозволяє майбутнім педагогам налагоджувати професійні зв'язки та формувати цифровий імідж. Їх активна участь в онлайн-просторі, зокрема ведення блогів, участь у вебінарах, обмін матеріалами та досвідом, сприяє не тільки зміцненню професійного іміджу, але і відкриває нові можливості для кар'єрного зростання. Така активність підвищує їхній авторитет серед колег і відкриває нові шанси для участі в грантових програмах, проектах та освітніх конференціях [7, с. 105].

Проте, у цифрову епоху, коли освіта все більше переходить в онлайн-формат, критично важливою для професійного іміджу педагога стає етична поведінка в мережі Інтернет. Він повинен із відповідальністю ставитися до своїх дій і слів в онлайн-середовищі, дотримуватися етичних принципів та

уникати публікації контенту, який може викликати сумніви або суперечки. Не менш важливо зберігати конфіденційність інформації про здобувачів освіти та колег, а також дотримуватися професійної дистанції у цифровому спілкуванні. Таким чином, майбутні педагоги в процесі навчання повинні засвоювати основи цифрової етики та розвивати навички відповідальної онлайн-комунікації.

Цифрові технології створюють для майбутніх педагогів унікальні можливості для розвитку їхньої самоосвітньої компетентності. Вони надають доступ до світових інформаційних ресурсів, дозволяють організовувати самостійне навчання з урахуванням особистих потреб і відкривають нові способи професійної співпраці та комунікації. У цьому контексті важливими інструментами стають онлайн-платформи, системи управління навчанням і відкриті освітні ресурси (Табл. 1).

Таблиця 1

Цифрові інструменти для самоосвіти майбутніх педагогів

Категорія інструментів	Характеристика
Онлайн-платформи: Coursera, EdEra, edX, Prometheus, Udemu	Надають майбутнім фахівцям доступ до високоякісних ресурсів, дозволяють вивчати новітні педагогічні технології і брати участь у професійному розвитку, незалежно від місця перебування. Вони також забезпечують можливість формування персоналізованих навчальних траєкторій для ефективної самоосвіти.
Системи управління навчанням (LMS): Moodle, Google Classroom, Blackboard	Ці інструменти допомагають як організувати навчальний процес, так і сприяють самовдосконаленню педагогів через участь у вебінарах і доступ до освітніх ресурсів.
Відкриті освітні ресурси (OER)	Такі інструменти як відеолекції та інтерактивні курси дають можливість викладачам поглиблювати знання, оновлювати власні програми й адаптувати матеріали до потреб здобувачів освіти.

Джерело: [10].

Ефективність використання цифрових технологій для самоосвіти значною мірою залежить від мотивації до навчання та рівня цифрової грамотності, саме тому для успішного самостійного навчання потрібна сильна внутрішня мотивація. Педагоги повинні усвідомлювати важливість постійного розвитку та бути готовими інвестувати час і зусилля в підвищення своєї компетентності. Для ефективної самоосвіти за допомогою цифрових технологій вони повинні володіти базовими цифровими навичками, такими як користування онлайн-платформами, оцінка інформації і створення власного контенту. Без достатньої цифрової грамотності самоосвіта буде ускладнена, а ресурси – використані неефективно. Також для майбутніх педагогів чудовим

інструментом для розвитку цифрової компетентності через колегіальне навчання є програма Erasmus+. Завдяки неї вони можуть брати участь у навчальних семінарах під керівництвом експертів, користуватися платформами європейських асоціацій та обмінюватися досвідом з колегами. Розробка багатомовного контенту та використання платформ School Education Gateway та Teacher Academy робить навчання більш ефективним [11]. Інформаційні технології відіграють важливу роль у сучасній освіті, тому педагог повинен вміти їх використовувати для реалізації нових ідей, підвищення якості навчання та підготовки молоді до успішного життя. Цифрова компетентність також стала необхідною умовою професійного розвитку. Розвиток цифрової компетентності майбутнього педагога є поетапним процесом набуття та вдосконалення навичок для ефективного використання цифрових технологій у професійній освіті [12]. Це включає основи цифрової грамотності, використання цифрових інструментів, інтеграцію технологій у навчальний процес і професійний розвиток. Під час підготовки майбутніх педагогів активно використовуються різноманітні цифрові інструменти, як-от Google Meet, Google Hangouts, Zoom Skype, Prezi, PowerPoint, що забезпечує віддалену комунікацію, створення навчальних матеріалів та організацію онлайн-навчання. Загалом, стиль навчання змінюється з кожним поколінням, що підкреслює необхідність для сучасної молоді опановувати цифрові технології [13]. Майбутні педагоги мають активно застосовувати Інтернет та новітні методи роботи у своїй професійній практиці.

Кожен сучасний педагог повинен відповідати новим вимогам, тобто не тільки навчати своєму предмету, але і сприяти вихованню здобувачів освіти, розвиваючи в них необхідні вміння та навички. Важливо завжди пам'ятати, що в центрі педагогічної діяльності має знаходитися здобувач освіти, який є не об'єктом, а суб'єктом навчання та виховання.

Висновки. Умови цифрової трансформації освіти вимагають від майбутніх педагогів не лише глибоких професійних знань, але й здатності формувати власний позитивний імідж у цифровому середовищі. Сучасний підхід до формування професійного іміджу майбутніх педагогів передбачає активне використання цифрових технологій в навчальному процесі, участь в онлайн-курсах, вебінарах, конференціях, активну участь у соціальних мережах, розвиток медіаграмотності для критичної оцінки інформації та поширення її через різноманітні цифрові канали. У сучасному освітньому просторі важливо, щоб педагог був не лише носієм знань, а й прикладом активного, креативного фахівця з високим рівнем цифрової грамотності, який здатний ефективно взаємодіяти зі здобувачами освіти та впроваджувати інноваційні підходи до навчання.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні ролі різних онлайн-платформ і мультимедійних ресурсів у формуванні комунікативних навичок та розвитку креативності майбутніх педагогів у цифрову епоху.

Література:

1. Калагурка Х. І., Засименко С. Г. Розвиток професійного іміджу вчителя в умовах сучасної школи. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2022. № 1 (50). С. 116–119. URL: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2022.50.116-119> (дата звернення: 24.02.2025).
2. Варнава І. В., Чепок Р. В. Основні чинники професійного іміджу педагога. *Таврійський науковий вісник*. 2024. № 20. С. 228–233. URL: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.27> (дата звернення : 24.02.2025).
3. Білозерська С. Особистісні якості як основа формування професійного іміджу майбутнього педагога. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом*. 2021. № 3 (52). С. 20–26. URL: <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2021.3.3> (дата звернення: 24.02.2025).
4. Грень Л., Курбанова М. Шляхи формування професійного іміджу майбутнього фахівця освітніх, педагогічних наук у закладах вищої освіти: порівняльний аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2022. № 4. С. 26–38. URL: <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2022.4.03> (дата звернення: 24.02.2025).
5. Коркішко О., Соснова І. Використання ресурсу альтернативної освіти в позааудиторний час як педагогічна умова формування професійного іміджу майбутнього викладача закладу вищої освіти. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2022. № 1 (101). С. 24–32. URL: [https://doi.org/10.31865/2077-1827.1\(101\)2022.264935](https://doi.org/10.31865/2077-1827.1(101)2022.264935) (дата звернення: 24.02.2025).
6. Хоменко Л., Матвієнко Л., Нагорна Н. Соціальні мережі як фасилітатор розробки мультимедійного контенту для майбутніх учителів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2024. № 1 (54). С. 74–80. URL: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-1-54-74-80> (дата звернення: 24.02.2025).
7. Собченко Т., Федоренко В. Цифровий імідж педагога як сучасний тренд цифрового суспільства. *PrOsvita*. 2024. № 1. С. 99–108. URL: <https://doi.org/10.36074/PrOsvita.issue1.008> (дата звернення: 24.02.2025).
8. Білозерська С. Аксіологічні основи формування професійного іміджу майбутнього педагога. *Вчені записки таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2022. № 2. С. 133–138. URL: <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.2/22> (дата звернення: 24.02.2025).
9. Teachers of TikTok: Glimpses and gestures in the performance of professional identity/ C. Hartung et al. *Media International Australia*. 2023. Vol. 186. No. 1. P. 81–96. URL: <https://doi.org/10.1177/1329878X211068836> (дата звернення: 24.02.2025).
10. Топольник Я., Цзянь А. Роль цифрових технологій у формуванні самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів вищої школи. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2024. № 2 (106). С. 25–32. URL: [https://doi.org/10.31865/2077-1827.2\(106\)2024.314961](https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(106)2024.314961) (дата звернення: 24.02.2025).
11. Сучасні тенденції розвитку цифрової компетентності майбутніх учителів: європейський досвід / Н. Бахмат та ін. *Академічні візії*. 2023. № 15. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7575753> (дата звернення: 24.02.2025).
12. Ruban M.Y., Baka B.O. Formation and development of mainline electric locomotive engineering in independent Ukraine (1991 – 2008) // Дослідження з історії і філософії науки і техніки / ред. рад.: д. іст. н., доц. Тверитнікова О.Є. (гол.) [та ін.]. – Дніпро: ДНУ імені О. Гончара, 2020. – № 29 (1). – С. 105 – 112. DOI: <https://doi.org/10.15421/272013> https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=36zIqA8AAAAJ&citation_for_view=36zIqA8AAAAJ:5nxA0vEk-isC
13. Dudina O., Strelchenko L., Dudin A. Development of Communication Competence in Foreign Medical Students at English for Careers Classes. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 2022. № 14(1). P. 339–355. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.1/522> https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=jw5_ZE8AAAAJ&citation_for_view=jw5_ZE8AAAAJ:aqlVkm33-oC

References:

1. Kalahurka, Kh. I., & Zasymerko, S. H. (2022). Rozvytok profesiinoho imidzhu vchytelia v umovakh suchasnoi shkoly [Development of the professional image of a teacher in the conditions of a modern school]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu – Scientific Bulletin of Uzhgorod University*, (1(50)), 116–119. Retrieved from <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2022.50.116-119> [in Ukrainian].
2. Varnavska, I. V., & Chepok, R. V. (2024). Osnovni chynnyky profesiinoho imidzhu pedahoha [The main factors of the professional image of a teacher]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk – Tavria Scientific Bulletin*, (20), 228–233. Retrieved from <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.27> [in Ukrainian].
3. Bilozerska, S. (2021). Osobystisni yakosti yak osnova formuvannia profesiinoho imidzhu maibutnoho pedahoha [Personal qualities as the basis for the formation of the professional image of a future teacher]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom – Scientific works of the Interregional Academy of Personnel Management*, (3(52)), 20–26. Retrieved from <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2021.3.3> [in Ukrainian].
4. Hren, L., & Kurbanova, M. (2022). Shliakhy formuvannia profesiinoho imidzhu maibutnoho fakhivtsia osvity, pedahohichnykh nauk u zakladakh vyshchoi osvity: porivnialnyi analiz vitchyznianoho i zarubizhnogo dosvidu [Ways of forming the professional image of a future specialist in educational and pedagogical sciences in higher education institutions: a comparative analysis of domestic and foreign experience]. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnymi systemamy – Theory and practice of social systems management*, (4), 26–38. Retrieved from <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2022.4.03> [in Ukrainian].
5. Korkishko, O., & Sosnova, I. (2022). Vykorystannia resursu alternatyvnoi osvity v pozaaudytornyi chas yak pedahohichna umova formuvannia profesiinoho imidzhu maibutnoho vykladacha zakladu vyshchoi osvity [Using the resource of alternative education in extracurricular time as a pedagogical condition for the formation of the professional image of a future teacher of a higher education institution]. *Humanizatsiia navchalno-vykhovnoho protsesu – Humanization of the educational process*, (1(101)), 24–32. Retrieved from [https://doi.org/10.31865/2077-1827.1\(101\)2022.264935](https://doi.org/10.31865/2077-1827.1(101)2022.264935) [in Ukrainian].
6. Khomenko, L., Matviienko, L., & Nahorna, N. (2024). Sotsialni merezhi yak fasylytator rozrobky multymediinoho kontentu dlia maibutnikh uchyteliv [Social networks as a facilitator of multimedia content development for future teachers]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka – Bulletin of the Oleksandr Dovzhenko National Pedagogical University of Glukhiv*, (1(54)), 74–80. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-1-54-74-80> [in Ukrainian].
7. Sobchenko, T., & Fedorenko, V. (2024). Tsyfrovyi imidzh pedahoha yak suchasnyi trend tsyfrovoho suspilstva [The digital image of a teacher as a modern trend of a digital society]. *PrOsvita*, (1), 99–108. Retrieved from <https://doi.org/10.36074/PrOsvita.issue1.008> [in Ukrainian].
8. Bilozerska, S. (2022). Aksiologichni osnovy formuvannia profesiinoho imidzhu maibutnoho pedahoha [Axiological foundations of the formation of the professional image of a future teacher]. *Vcheni zapysky tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho – Scientific notes of the V. I. Vernadsky Tavrichesky National University*, (2), 133–138. Retrieved from <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.2/22> [in Ukrainian].
9. Hartung, C., Ann Hendry, N., Albury, K., Johnston, S., & Welch, R. (2023). Teachers of TikTok: Glimpses and gestures in the performance of professional identity. *Media International Australia*, 186(1), 81–96. Retrieved from <https://doi.org/10.1177/1329878X211068836>
10. Topolnyk, Ya., & Tszian, A. (2024). Rol tsyfrovyykh tekhnolohii u formuvanni samoosvitnoi kompetentnosti maibutnikh vykladachiv vyshchoi shkoly [The role of digital technologies in the formation of self-educational competence of future teachers of higher education]. *Humanizatsiia navchalno-vykhovnoho protsesu – Humanization of the educational process*, (2(106)), 25–32. Retrieved from [https://doi.org/10.31865/2077-1827.2\(106\)2024.314961](https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(106)2024.314961) [in Ukrainian].

11. Bakhmat, N. V., Storchova, T. V., Motsyk, R. V., Myelyekyestseva, N. V., & Bratytsya, H. H. (2023). Suchasni tendentsiyi rozvytku tsyfrovoyi kompetentnosti maybutnikh uchyteliv: yevropeyskyy dosvid [Current trends in the development of digital competence of future teachers: European experience]. *Akademichni viziyyi – Academy vision*, (15). Retrieved from <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/122/111> [in Ukrainian].
12. Ruban M.Y., Baka B.O. Vznik a rozvoj hlavního elektrického lokomotivního inženýrství na nezávislé Ukrajině (1991 – 2008) // *Studia z historie a filozofie vědy a techniky* / ed. rad.: d. dějiny Ph.D., doc. Tveritniková O.E. (hlava) [atd.]. – Dnipro: Národní univerzita Dnipro pojmenovaná po O. Honchar, 2020. – č. 29 (1). – S. 105 – 112. DOI: <https://doi.org/10.15421/272013> https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=36zIqA8AAAJ&citation_for_view=36zIqA8AAA0AJ:5nxAis
13. Dudina O., Strelchenko L., Dudin A. Development of Communication Competence in Foreign Medical Students at English for Careers Classes. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 2022. № 14(1). P. 339–355. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.1/522>. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=jw5_ZE8AAAAAJ&citation_for_view=jw5_ZE8AAAAAJ:aqlVkmm33-oC